

memo	aan	Raadsleden van Wormerland
	van	Henk Stuurman
	opsteller	Jeroen Kalf
	datum	3 april 2008
	onderwerp	Behandeling resultaten van onderzoek naar asbest in de Zaanstreek van ReGister

Aanleiding

Inmiddels is bekend geworden dat gemeente Zaanstad op 4 april middels een persbericht de resultaten van het onderzoek naar asbest in de Zaanstreek van ReGister kenbaar zal maken. De resultaten van het onderzoek zijn reeds op 8 mei 2007 in vertrouwelijke vorm in het college van Wormerland behandeld. Met de insteek de onderzoeksresultaten openbaar te maken na bestuurlijke behandeling in beide gemeenten. De gemeenteraad van Zaanstad is afgelopen week geïnformeerd. Als uitvloeisel van de afspraken om gelijk op te trekken met de gemeente Zaanstad informeren wij de raad van Wormerland.

Korte toelichting van het historisch onderzoek

In 2006 is de raad door B&W geïnformeerd over de uitvoering van het onderzoek naar asbest in de bodem van de Zaanstreek. Het vervolgonderzoek heeft bestaan uit archiefonderzoek, luchtfoto-inventarisatie en interviews. De resultaten van het vervolgonderzoek zijn beschreven in het rapport 'Asbest in de Zaanstreek' en weergegeven op de asbestkansenkaart bodem. Er is ook een asbestkansenkaart gemaakt die de verwachting aangeeft wat de kans is op het voorkomen van asbest in gebouwen. Op de asbestkansenkaart bodem staan locaties waar mogelijk asbest aanwezig is door de specifieke activiteiten van Van Gelder Papier en Forbo in het verleden. Om de actuele gezondheidsrisico's ten gevolge van de mogelijke aanwezigheid van asbest in de bodem in kaart te brengen kan aanvullend bodemonderzoek worden uitgevoerd.

Zaanstad heeft als voorbereiding hierop de afgelopen periode een analyse van de asbestkansenkaart gemaakt en zijn alle asbestverdachte locaties verwerkt in het bodeminformatiesysteem van de gemeente en is dossieronderzoek uitgevoerd naar al aanwezige onderzoeksgegevens over asbest. Vanwege het grote aantal asbestverdachte locaties is gekozen het onderzoek naar asbest gefaseerd uit te voeren. Tijdens de eerste fase worden de locaties met een zeer grote of grote kans op asbest (totaal 14 locaties) onderzocht. Uitzondering hierop vormen de bedrijfslocaties van Forbo en Eurocol. Deze bedrijven dienen zelf onderzoek naar asbest uit te laten voeren op hun terrein. Van de locaties met een matige kans asbest (circa 400) wordt in eerste instantie een steekproef van circa 100 locaties onderzocht. Hierbij maken alle asbest verdachte locaties die samenvallen met woningbouwlocaties deel uit van de steekproef, evenals de locaties van voormalige asbestverwerkende bedrijven. De eerste resultaten zullen naar verwachting in juni 2008 bekend zijn. Het totale onderzoek zal naar verwachting begin 2010 kunnen zijn afgerond.

Situatie Wormerland

Wormerland heeft in het collegebesluit van 8 mei 2007 een koers bepaald van locaties die onderzocht dienen te worden. Vanwege het openbare behandeling van Zaanstad kunnen vragen vanuit de bevolking worden verwacht die ook Wormerland aangaan. Deze aspecten worden hieronder weergegeven, waarbij het genomen besluit van 8 mei 2007 als leidraad wordt gehanteerd.

Het collegebesluit van 8 mei 2007 luidt:

Algemeen

Bestuurlijk contact leggen met de gemeente Zaanstad over de te nemen vervolgstappen, het bijwonen van een voorlichtingsbijeenkomst bij de gemeente Zaanstad, voor de communicatie gebruik maken van de Werkgroep asbest, hierin een communicatiemedewerker van Wormerland zitting laten nemen en binnen Wormerland wethouder H.A. Stuurman als portefeuillehouder aan te wijzen.

Vanuit Milieudienst Waterland is regelmatig contact gezocht met mevrouw E. Niesing van Zaanstad om af te stemmen wanneer het asbestrapport bestuurlijk behandeld zou gaan worden. In de kwartaalrapportages van de milieudienst is hiervan melding gemaakt.

Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten pas na voorlichtingsbijeenkomst een persbericht uit te doen.

Er is vooralsnog geen voorlichtingsbijeenkomst geweest. Zaanstad heeft op 4 april een persbericht gepland. Op 8 april wordt de pers door Wormerland geïnformeerd. Het persbericht van Wormerland is bijgesloten.

De milieudienst Waterland de communicatie te laten verzorgen tussen de provincie en de gemeente over de te nemen vervolgstappen.

De vervolgstappen dienen nog te worden bepaald.

Ten aanzien van woningen op het voormalig Van Gelder Papier terrein, de standaard tekst van de makelaarsverzoeken wijzigen in de voorgestelde standaard tekst.

Dit is reeds uitgevoerd.

Voorgestelde aanbevelingen (uit te voeren met ISV subsidie tussen 2010-2014)

*-bodemonderzoek laten uitvoeren naar dempingsmateriaal van sloten in wijk Plaszoom oost;
-bodemonderzoek laten uitvoeren in de woonwijk ter plaatse van het Van Gelder Papier terrein;
-net als gemeente Zaanstad, een inventarisatie van (sloot)dempingen in de gemeente uit laten voeren;*

Bovengenoemde acties blijven staan.

Vanwege budgettaire redenen zijn bovengenoemde acties doorgeschoven naar de nieuwe ISV periode, deze start in 2010. Indien er in de huidige ISV periode projecten afvallen of om een andere reden gereserveerde ISV middelen niet worden aangewend kan overwogen worden deze alsnog voor vervolg onderzoek in te zetten.

Voorgestelde aanbevelingen (die geen of een klein financiële dekking verlangen)

Voor 1 oktober 2007 aangeven wat de beoogde bestemming is voor de groenstrook ten zuiden van Engewormer 13.

Zoals bekend is er een stedenbouwkundige visie van de Bartelsluis in de maak. Afhankelijk welke bestemming wordt gekozen kunnen sanerende maatregelen worden genomen. De bewoners van het buurtschap Bartelsluis weten (nog) niet dat de groenstrook op de asbestkansenkaart staat als één van de zes locaties binnen de gemeente Wormerland met zeer grote kans op asbest. De heer Daman, wonende te Engewormer 13, en deels gebruiker van de locatie weet wel wat de bodemkwaliteit ter plaatse is en dat asbest in de bodem aanwezig is. Hij is naar aanleiding van onderzoeken geïnformeerd.

Bij werkzaamheden in openbaar gebied ter plaatse van voormalig slibveld, leeflaag laten inspecteren.

In verband met het plaatsen van ondergrondse containers (milieuparkjes) is op tien locaties binnen de gemeente in verband met het vrijkomen van grond bodemonderzoek uitgevoerd.

Voor de gemeentewerf was ook een container gepland, deze locatie is dan ook onderzocht. Omdat deze locatie gesitueerd is op het voormalige bezinkveld van Van Gelder Papier is deze locatie op de asbestkansenkaart aangeduid als locatie met zeer grote kans op asbest. Deze locatie is afgewerkt met een leeflaag van gemiddeld 1,25 m -mv. Hieronder zou zich een scheidingsdoek moeten bevinden. Tijdens bodemonderzoek is geen scheidingsdoek aangetroffen en is slechts ophoogzand aangetroffen, er is tot maximaal 2,0 m -mv geboord. Toch is geverifieerd of er asbest in de bodem zit, derhalve is er een grondmengmonster van de laag 0,05 tot 2,0 meter beneden maaiveld voor analyse op asbest samengesteld. Tijdens analyse is een loze vezelbundel van asbest aangetroffen. Dit was echter in verhouding tot het monster zo weinig dat er geen sprake is van een verontreiniging met asbest in de bodem.

Op de hoek Rigastraat en Kees Jongensstraat is eveneens een container gepland. Dit betreft de voormalige fabriekslocatie van Van Gelder Papier en deze is ook op de asbestkansenkaart aangeduid als locatie met zeer grote kans op asbest. Om te verifiëren of asbest in de bodem zit is er een grondmengmonster van de laag 0,05 tot 2,0 meter beneden maaiveld samengesteld voor analyse op asbest. Er is geen asbest aangetroffen.

Bij herontwikkeling van de Zaandriehoek na gaan of de term "stortplaats" van de asbestkansenkaart A verwijderd dient te worden.

Van herontwikkeling is nog steeds geen sprake.

Asbestkansenkaart A (bodem) uitbreiden met locaties waar een ernstig geval van bodemverontreiniging met asbest is vastgesteld, maar geen relatie heeft met Van Gelder Papier.

Asbestkansenkaart A is niet gekoppeld aan het bij de milieudienst aanwezige bodeminformatiesysteem. Dit zou tegen kosten misschien gedaan kunnen worden. Er zou echter sprake moeten zijn van een dynamische kaart. Dit is vooralsnog lastig realiseerbaar

Asbestkansenkaart B (bebouwing) actualiseren voor locaties waaruit blijkt dat er geen sprake meer is van grote of matige kans op asbest.

Deze kaart heeft betrekking op kans van aantreffen van asbest in gebouwen. Deze kaart moet via bouw en woningtoezicht worden beheerd.

Vervolg Wormerland

Door afdeling communicatie zal in overleg met Wethouder Stuurman en de milieudienst de pers op 8 april worden ingelicht en het vervolgtraject worden weergegeven.

Persbericht gemeente Wormerland

4 april 2008

Wormerland verkent mogelijke asbestlocaties

Historisch onderzoeksbureau Register heeft met het onderzoek "Asbest in de Zaanstreek" in kaart gebracht op welke locaties in de Zaanstreek mogelijk asbest in de grond zit. Het bureauonderzoek van Register omvatte onder andere het raadplegen van archieven, inventarisatie vanuit de lucht en het houden van interviews. De uitkomsten in het rapport zijn dan ook niet gebaseerd op bodemonderzoek. Op basis van het rapport zal in de toekomst wel op verschillende locaties in Wormerland bodemonderzoek gedaan worden.

Bodemonderzoek

In Wormerland is in het rapport een aantal locaties aangewezen als locaties waar op basis van het onderzoek mogelijk asbest in de grond zit. Het gaat onder andere om locaties waar asbestverwerkende bedrijven hebben gezeten, zoals bijvoorbeeld het voormalige terrein van Van Gelder Papier en locaties waar mogelijk asbesthoudend materiaal is gebruikt bijvoorbeeld bij slootdemping. Onderzocht worden in de eerste plaats locaties waar een zeer grote of grote kans bestaat dat er asbest in de grond zit en die nog niet eerder in beeld zijn gebracht. Dat zijn er in Wormerland circa 5. De gemeente wil de in het rapport aanbevolen vervolgacties uitvoeren voor de asbestkansenkaart bodem. Om de actuele gezondheidsrisico's ten gevolge van de aanwezigheid van asbest in de bodem in kaart te brengen is het nodig om te weten of asbest daadwerkelijk in de bodem voorkomt op de plaatsen die op de asbestkansenkaart staan aangegeven. Hiervoor is het uitvoeren van bodemonderzoek nodig

Voorgeschiedenis asbestkansenkaart

Het waren een rapport van het Erasmus Medisch Centrum in Rotterdam (2005) en een landelijk onderzoek naar asbest in Nederland (2006) die eind 2006 leidden tot het besluit in de Zaanstreek een inventariserend onderzoek te houden naar mogelijke asbestlocaties in de Zaanstreek. In het rapport van het Erasmus Medisch Centrum werd onder andere de Zaanstreek genoemd als gebied waar asbestkanker vaker voorkomt dan in de rest van Nederland en uit het andere onderzoek bleek dat in het verleden een kwart van de totale hoeveelheid in Nederland verwerkte asbestvezels in de Zaanstreek is verwerkt; bij Forbo en Van Gelder Papier.

Na het inventariserend onderzoek is een vervolgonderzoek gehouden, waarvan de resultaten in het nu gepresenteerde rapport (met kaarten) zijn verwerkt. Het vervolgonderzoek omvatte onder andere het raadplegen van archieven, inventarisatie vanuit de lucht en het houden van interviews. Het onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau Register, de kosten zijn betaald door de gemeente. Voor kosten voortvloeiend uit vervolgonderzoek wordt nog dekking gezocht.

Aanwezigheid van asbest roept vragen op

Zo lang asbest in de bodem zit levert het geen gevaar op voor de volksgezondheid. Bewoners en eigenaren van terreinen waar daadwerkelijk bodemonderzoek gaat plaatsvinden worden vanzelfsprekend geïnformeerd zodra een locatie aan de beurt is voor nader onderzoek. Voor informatie kunt u bellen met de Milieudienst Waterland (075) 655 35 31.

Toelichting

Wethouder Henk Stuurman geeft op dinsdag 8 april om 12:30 een toelichting op het rapport. U bent daarbij van harte welkom.

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Ramses de Vries, Communicatie Wormerland, tel. (075) 642 91 11